

Obsedno stanje v Malaji je končano

Komunisti so po 12 letih priznali, da so državljansko vojno, ki so jo sami začeli, za enkrat izgubili.

KUALA LUMPUR, Malaja. — Malaja je mala država na ozkem dolgem polotoku, ki se vleče od zahodnega dela Zadnje Indije proti jugu do Velikih Sundskih otokov. Do pred tremi leti je bila pod britansko nadoblastjo, sedaj je neodvisna država v okviru britske Skupnosti narodov.

V tej državi so začeli komunisti 1. 1948 državljansko vojno v upanju, da si bodo priborili oblast. V času največje moči so imeli v džunglah več tisoč bojnikov. Oblasti so poslale v borbo proti njim okoli 20.000 mož. Tekom 12 let načrtne borbe so komunistične upornike prisilili h končanju upora.

Policijske sile so imele v teh bojih 2.947 mrtvih, vojaštvo 1.478, civilnih žrtev pa je bilo 4.669. Po uradnih podatkih je bilo pobitih 13.517 komunističnih nasilnikov.

Oblasti trdijo, da je od kakih 600 komunističnih gverilcev v Malaji le še kakih 70, med tem ko so se ostali umaknili v obmejni no področje Tajske. * Uporniki so uživali glavno podporo med kitajskimi naseljenci. Ti so sestavljali uporniške enote in jih tudi največ oskrbovali z vsem potrebnim.

Peiping je predložil brezatomsko področje

Rdeča Kitajska predložila dogovor o prepovedi uporabljanja atomskega orožja v Aziji in na področju Pacifika. — ZDA ga označile za propagando.

WASHINGTON, D. C. — Predsednik rdeče kitajske vlade Ču-En-laj je na proslavi švicarskega naroda dne na švicarskem poslaštvu v Peipingu zahteval, da zagovarja rdeča Kitajska sklenitev nenapadalnega dogovora med državami v Aziji in na področju Tihega oceana. Vse podpisnice dogovora naj bi se odpovedale uporabi atomskega orožja na tem področju. Kitajec je grajal zahodne časnike, ker da Kitajsko označujejo kot nasprotnico mirnega sožitja med komunističnim in svobodnim svetom. Trdil je, da je to stalni cilj politike rdeče Kitajske.

Govornik Državnega tajništva Lincoln White je dejal, da je kitajski predlog "nova brezpomembna gesta propagande."

Ce pomislimo, da Kitajska atomskega orožja nima in ga predvidoma še nekaj let ne bo mogla izdelati, je popolnoma razumljivo, da bi tak dogovor služil najbolj njej, nikakor pa ne Združenim državam, ki drže komunistične napadalce v njihovih mejah z grožnjo svoje uničujoče vojaške moči, temelječe na atomskem orožju.

SHOWERS

Delno oblačno, soparno, nevihte. Najvišja temperatura 89. Jutri hladnejše.

Novi grobovi

Mary Hosta

Včeraj dopoldne je na posledicah srčne kapi umrla v Lutheran bolnišnici Mrs. Mary Hosta, roj. Golob, s 13224 Carlington Ave. v West Parku, doma v vasi Ban pri St. Jerneju na Dol., od koder je prišla v Ameriko 1. 1903. Zapustila je moža Antona, sinove Anthonyja, Franka, Johna, Louisa, Martina, Josepha, Alberta in Raymonda, hčere Mary Hosta, Ano Hanchette in Ireno Hosta, 25 vnukov in vnukinj in brata Matthewa Golob v Massilon, O. Pokojnica je bila vnetja društvena delavka. Bila je podpredsednica in ustanoviteljica Društva Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ, ustanoviteljica in podpredsednica Podr. št. 21 SZZ ter aktivna delavka pri Jugoslov. nar. domu v West Parku. Pogreb bo iz Corriganovega pogreba, zavoda na 14750 Lorain Ave. v cerkev Marijinega Oznanjenja na W. 130 St. in Bennington Ave. V soboto ob desetih dop., nato na pokopališče sv. Križa. Na mrtvaški oder bo položena jutri ob štirih popoldne.

Edvard Zalar

V nedeljo zvečer se je smrtno ponesrečil pri delu v tovarni 47 let stari, v Ameriki rojeni Edvard Zalar s 1788 Clague Rd. Zapustil je ženo Ano, roj. Šušteršič, sina Edvarda, hčeri Cheryl Ann in Debro, mater Ivano (v Lutheran bolnišnici), brata Johna, sestre Jennie Dzurik, Angelo Greve, Friedo Bruemer in Josephino McGonigal. Pogreb bo iz Corriganovega pogreba, zavoda na W. 148 St. in Lorain Ave. v cerkev St. Bernadette jutri ob desetih, nato na pokopališče sv. Križa.

V korist ljudstva!

Nixon je izjavil po posvetovanju s predsednikom, da bo ta vetiral vse zakonske predloge, ki ne bodo v skladu z "ljudsko koristjo."

NEWPORT, R. I. — V ponedeljek bo začel prvi od obeh zbornic Kongresa svoje seje Senat, teden kasneje pa tudi predstavniški dom. Splošno napovedujejo, da se bo zasedanje vršilo pod vplivom jesenskih volitev. Demokratska kandidata Kennedy in Johnson sta poudarila, da je prvo korist ljudstva, nato šele politika, zato bosta volivno borbo odložila, dokler ne bo zasedanje Kongresa končano.

Republikanska stran tudi noče

Berlin naj bo miren v času volivne borbe

Zahod. sile za zadržano ravnanje v pogledu Zah. Berlina, da se bi izkazale Hruščeva h kakemu nepopravljivemu koraku.

BERLIN, Nem. — Zapadni zavezniki niso dovolili, da bi zapadno-nemški zakon, ki regulira širjenje komunistične propagande v tiskani besedi, veljal tudi za Berlin. Stališče zaveznikov trdi, da svobodni del Berlina ni del zapadno-nemške republike, ampak ozemlje, ki spada direktno pod upravo zavezniške komandature. Adenauerjeva vlada pravi, da je stališče zapadnih zaveznikov s pravnega stališča popolnoma pravilno.

Kot se vidi, nočejo zapadni zavezniki nobene take politične akcije v svobodnem delu Berlina, ki bi lahko dala Hruščevu povod za samolasten nastop v Vzhodni Nemčiji. Najraje bi videli, da bi se tudi nemški parlament ne sestal letos v Berlinu na svojo prvo sejo v zasedanju, kot je to bilo do sedaj v navadi.

Z njimi se strinja Adenauer, socialisti pa zahtevajo, da se seja mora vršiti. Skušajo dobiti kompromis v izjavi berlinskega župana Brandta, da ima zapadno-nemški parlament pravice do seje v Berlinu, da pa te pravice ne bo letos izbral rad volitev v Ameriki. Berlinski župan se še ni odločil, kaj bo napravil.

Vprašanje je radi tega važno, ker Hruščev grozi, da bo sklenil poseben mir z Vzhodno Nemčijo, ako bo zapadno-nemški parlament imel prvo sejo v Berlinu.

biti slabša, tudi ona poudarja, da hoče gledati v prvi vrsti na "ljudsko korist." Nixon je posvaril demokratsko večino v Kongresu, da bo predsednik Eisenhower odklonil podpis vsakega zakonu, ki ne bo v "ljudsko korist." V to vrsto zakonov bodo spadali samo oni, za kritje izdatkov katerih bo Kongres glasoval tudi potrebne nove davke.

Izključno "politični" zakonski predlogi ne morejo računati na predsedniški podpis. Med nimi, ki jih namerava Eisenhower vetirati, je tudi takozvani Forandov zakonski predlog za zavarovanje starih in upokoencev proti boleznim.

Zadnje vesti

CLEVELAND, O. — Unija neodvisnih petrolejskih delavcev je začela stavkati proti Standard Oil Co. of Ohio (SOHIO). Napovedala je, da bo še danes postavila stavkovne straže pred vsemi skladišči in uradi, pa tudi pred gasolinskimi postajami v Severovzhodnem Ohiju.

SAN MATEO, Calif. — Včeraj so odkrili visoko v Sierras razvaline bombnika B-24, ki je pred 17 leti tekom druge svetovne vojne zadel v eno tamkajšnjih gora in padel v jezero 11.246 čevljev visoko. V vodi so se tako ostanki letala kot trupla ponesrečencev izredno dobro ohranili.

TAMPA, Fla. — Deževje je povzročilo poplavo ob Hillsborough reki. Okoli sto družin je moralo zapustiti svoje domove.

CAPE CANAVERAL, Fla. — Včeraj so izvedli nov preskus rakete Polaris, 27. v tem letu. Poskus je popolnoma uspel in daje upanje, da bodo atomske podmornice opremljene s Polaris še v letošnjem oktobru v rednem sestavu vojne mornarice.

NEW YORK, N.Y. — Belgija je pristala na to, da bo umaknila svoje čete iz Katange, kamor bodo v soboto vstopile čete Združenih narodov. Katanga se je ločila od Konga in se oklicala za neodvisno državo.

WASHINGTON, D.C. — Kuba je predložila mirovnemu odboru Organizacije ameriških držav spomenico, v kateri dolži ZDA "gospodarske agresije".

LOS ANGELES, Calif. — Republikanski predsedniški kandidat Richard Nixon je sinoči na volivnem shodu, ki se ga je udeležilo kakih 20.000 ljudi, pokazal jasno, da hoče voditi volivno borbo na svojem lastnem programu. Poudaril je potrebo po vojaško močni Ameriki in po novi rešitvi farmerskega problema. Svojega demokratskega tekmeča Kennedyja je napadel, da se je prodal delavskim unijam — vodja Unije jeklarjev McDonald se je včeraj izjavil za demokratskega kandidata.

Strahovita vročina v Iranu — 11 mrtvih

TEHERAN, Iran. — V zadnjih dneh je v južnem delu dežele telka vročina, da je v kraju Andimešk umrlo zaradi nje 11 oseb. Toplomer se je povzpela na 118 stopinj.

ZDA SE ŽENEJO ZA NOVE POSVETE O RAZOROŽITVI

Poslanik ZDA pri Združenih narodih Henry Cabot Lodge je pretekli mesec predložil sklicanje razorožitvenega odbora ZN potem, ko je bilo jasno, da je komunistični blok dokončno zapustil razorožitveno konferenco v Ženevi. Predsednik odbora je obvestil člane, da bo sklical sejo za 15. avgust. Sovjeti so nakazali, da bodo zasedanje odbora bojkotirali, predložili pa so, naj bi se sestali vodniki vseh 82 držav članic Združenih narodov ter razpravljali o razorožitvi in drugih važnih vprašanjih. ZDA so sovjetski predlog označile za propagando.

NEW YORK, N. Y. — Vprašanje razorožitve je zopet v ospredju mednarodnega zanimanja. Združene države kot Sovjetska zveza ga skušata spraviti ponovno na zeleno mizo, le vsak na svoj način. Washington je predložil sklicanje razorožitvenega odbora ZN, v katerem so zastopane vse države članice, Moskva tako pot odklanja in je predložila glavnemu tajniku ZN Dag Hammarskjöldu, naj povabi na prihodnje zasedanje glavne skupščine ZN vodnike vseh držav članic, da bodo imeli priložnost razpravljati o razorožitvi in "drugih važnih političnih vprašanjih." Sovjetski predlog je ameriški zastopnik označil za propagando in v državnem tajništvu so odločili doseči sklicanje razorožitvenega odbora ZN, pa naj se zasedanja Sovjeti udeležijo ali ne.

Sovjetski poslanik pri ZN Arkadij Sobolev je nakazal Luisu Padilli Nervu, mehiškemu zastopniku, ki je predsednik odbora, ko ga je povprašal zaradi sklicanja odbora za 15. avgust, da bo ZSSR zasedanje bojkotirala, predložil pa je glavnemu tajniku ZN Dag Hammarskjöldu, naj povabi k otvoritvi zasedanja glavne skupščine ZN 20. septembra vodnike vseh držav članic na splošen "sestane na vrhu", da se bodo imeli priložnost izjaviti o razorožitvi in vseh drugih važnih vprašanjih.

V odgovornih krogih Združenih držav so bili nad sovjetskimi predlogom delno iznenađeni, ker je Hruščev po polomu sestanka na vrhu v maju v Parizu dejal, da se z Eisenhowerjem ne bo več razgovarjal. Sodijo, da so Sovjeti stavili svoj predlog največ zaradi propagande, da bi obrnili pozornost svetovne javnosti nase od ameriške volivne borbe, zato mu ni so naklonjeni. Pri tem poudarjajo, da bodo Združene države storile vse, da se razorožitveni odbor ZN sestane k razpravi. Njemu bodo predložile načrte za razorožitev, ki so jih pripravile za konferenco v Ženevi, prav v času, ko so jo zastopniki komunističnega bloka zapustili, ne da bi počakali na nove predloge.

Moskva dela sitnosti ZN kar od dveh strani

Sovjetski pritisk in grožnje otežujejo Združenim narodom pomiritev Konga.

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Generalni tajnik ZN Hammarskjöld ima že tako dosti skrbi radi političnega položaja v Kongu, pri čemur imajo svoj delež tudi komunisti. Moskva namreč nagaja Hammarskjöldu kar od dveh strani. Na eni strani hajska domačo vlado v Kongu, naj zahteva od ZN, da takoj "pomirijo" provinco Katango in jo spravijo pod njeno kontrolo, na drugi strani pa grozi kar naravnost Združenim narodom, da bo skušala na svoj način pomagati domači vladi v Kongu do njenih pravic.

Hammarskjöld ne ve, kaj naj napravi, prošil je belgijsko vlado, naj vendar pove, kaj namestila napraviti v Katangi. Odgovora še ni dobil. Voditelj province Katanga pa pravi, da se ne bodo podali pod oblast centralne vlade, dokler ne bo nova država spremenjena v federacijo. Med centralno vlado in provinco Katanga se je torej začel boj: centralizem proti federalizmu, kar so Belgijci že davno napovedovali.

Povečan uvoz sladkorja

WASHINGTON, D. C. — Dvigajoče cene sladkorja so prisilile vlado, da je znova povečala kvoto za uvoz sladkorja v ZDA. Prvotna kvota je določala 9.400.000 ton, ko pa so se začele cene sladkorja po prepovedi uvoza s Kube višati, je vlada kvoto povečala najprej dvakrat po 200.000, sedaj pa še za 400.000 ton.

Cene sladkorja so dosegle višino, kot jo v naši deželi nismo poznali od 1. 1923.

Neuspeh Polaris

CAPE CANAVERAL, Fla. — Atomsko podmornica George Washington je izstrelila četrto raketo Polaris izpod mornarske gladine. Ko se raketa ni dvigala v predvidenem loku, so jo uničili. Ta neuspeh po zagotovilih vojne mornarice ne bo zavlekel vključitev tega orožja v redne enote še pred koncem letošnjega leta.

Iz Clevelanda in okolice

Rokoborba—

Jutri zvečer bo glavna točka nastopa v Areni boj med Romerom in Fritzom von Erichom, brata Brunetti bosta pa nastopila proti bratoma Tolos. Začetek ob 8:30.

Pozdravi—

Ana Godlar z 20971 Wilmore Ave., Euclid, Ohio, pošilja svojim prijateljem pozdrave iz De Pue, Ill., kjer se je ustavila pri Mr. in Mrs. John Zugich. John se je šele pretekli teden vrnil z obiska v Sloveniji.

V bolnišnici—

Joseph Kenik s 3531 E. 78 St. je v St. Vincent Charity bolnišnici preстал težko operacijo. Leži v sobi 237. Obiski so dovoljeni. Želimo mu naglega okrevanja!

K molitvi—

Članice Podr. št. 32 SZZ so vabljenec nocoj ob sedmih v Želetov pogreb, zavod na E. 152 St. k molitvi za pok. Mary Jackomin, jutri pa k njenemu pogrebu.

Preko morja—

Jutri odpotujejo z ladjo preko morja v domovino Mr. in Mrs. Frank Kondrich, lastnika restavracije v Lakewoodu, njen brat Mr. Joseph Rustya ter njuna hčerka Mrs. Margaret Splichal s možem Jeronom, Mr. Jack Sargin in Mr. Anton Lesar. Vsem je vse potrebno za pot uredila pot. pis. A. Kolander. Srečno pot in zdrav povratek!

Zadušnica—

Jutri ob osmih bo v cerkvi sv. Kristine sv. maša za pok. Frances Salmick Prostor ob 1. obletnici smrti.

Preko morja—

Bled Travel sporoča, da je v zadnjih tednih odpravil v Evropo med 49 potnikov tudi tele znane rojake: č.g. Stefana Savinskega (Aurora, Minn.), Louisa Povseta (Rochester, N.Y.), ga. Kristino Kolar in gđc. Frances Kolar (obe iz West Allis), ga. Jennie Podborsek (Cleveland), Franka Kebe (Beech Grove, Ind.) in g. Pavla Mayerle (Denver, Colo.). — Iz Slovenije pride danes na obisk k svojem staremu očetu Mathu Richter na 1083 E. 67 St. gđc. Olga Sahman. Dobrodošla!

Molitve—

Članstvo Društva št. 172 KSKJ je vabljeno nocoj ob 7:30 v Corriganov pogreb. zavod na W. 148 St. in Lorain Ave. k molitvi za pok. Edvarda Zalar, jutri pa k njegovemu pogrebu.

Huda poplava na Formozu

TAICUNG, For. — Vlada je poslala policijo in vojaštvo v notranjost otoka, kjer je bilo zaradi neurja in poplav mrtvih in ranjenih preko 200 oseb.

Ponekod je pet čevljev visoka voda drla preko riževih polj. Naraslo vodovje je uničilo železnice, ceste in odneslo mostove. V nekaterih krajih so poplavljenecem odvrgli hrano in zdravila iz letal.

Po uradnih podatkih naj bi bilo preko 70.000 oseb brez strehe, škoda je ogromna.

—Trije ameriški predsedniki so umrli na 4. julij: John Adams, Thomas Jefferson in Jas. Monroe.

Atomska komisija daje podatke o atomskih eksplozijah

SANTA MONICA, Calif. — Znana Rand Corp., ki dela po nalogu naše atomske komisije na raziskovanju atomske sile, je z dovoljenjem komisije objavila prvi tabelarični pregled vseh atomskih in vodikovih eksplozij od samega začetka pa do danes. Pregledu je dodala tehnična pojasnila.

Vseh eksplozij je bilo 169, toda v tabeli se nahajajo podatki samo o 98 eksplozijah, podatki o 71 eksplozijah so še skrivnost.

Prva eksplozija se je vršila 16. julija 1945 v puščavi v New Mexico. Atomsko strelivo je eksplodiralo na vrhu visokega stolpa. Sila eksplozije je bila ravna 19.200 tonam navadnega streliva. Eksplozija je dala povod za konstrukcijo prvih dveh

bomb, ki sta padli na Hirošimo in Nagasaki. Pri tem je izgubilo življenje skupaj okoli 133.000 ljudi.

Od poznejših eksplozij so zanimive sledeče:

Dne 31. oktobra 1952 je prvič eksplodiralo vodikovo strelivo, nekako 20 čevljev nad zemeljsko površino. Imelo je moč 14 milijonov ton navadnega streliva. L. 1954 je eksplodiralo vodikovo strelivo z močjo 15 milijonov ton navadnega streliva. V maju 1. 1956 je eksplodirala visoko v zraku prva vodikova bomba, nosil jo je velik bombnik.

Praktične poskuse so delali tudi z "atomskimi nosovi" v raketa. L. 1958 sta bila napravljena dva taka poskusa, prvi v

višini 252.000 čevljev, drugi v višini 141.000 čevljev. Moč eksplozij ni bila objavljena.

V tabeli so dani tudi podatki o malih eksplozijah atomskega streliva. Najmanjše eksplozije so imele moč 150-170 kilogramov navadnega streliva. Eksplozije so delali tudi z navadnih balonov: v višinah do 86.000 čevljev in z močjo 150 kilogramov do 6.000 ton. Bilo je tudi nekaj eksplozij visoko v zraku z močjo 60-75.000 ton.

Rand Corp. pravi, da objavlja vse te podatke s točnimi navedbami o času in kraju, da bodo potresne postaje naknadno lahko ugotovile, ali so opazile te eksplozije in kako so jih ocenile, ker niso vedele, odkod prihajajo.

Poročilo je verjetno primešano tudi nekaj hudobnosti: poročilo je klicanje na korajžo ruskom atomskim strokovnjakom, naj objavijo svoje podatke. Po vrhu bo to poročilo Hruščevu v opomin, naj se ne zaveruje preveč v svoje grožnje z atomsko vojno. Ruski strokovnjaki bodo v teh podatkih brali dejstva, ki jih oko navadnega bralca ne more odkriti.

Dodajamo še poročilo vojne mornarice, ki pravi, da ima tistih 16 Polaris raket, ki imajo atomske nosove in se nahajajo na naših atomskih podmornicah, toliko razdrilne sile kot vse strelivo, kar ga je bilo porabljenega v drugi svetovni vojni.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Zedinjene države:
\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:
\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:
\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio.

83 No. 147 Wed., Aug. 3, 1960

Organizacija ameriških držav pred težkimi nalogami

V Organizaciji ameriških držav, znani pod imenom OAS, je bilo sklenjeno, da naj se čimprej vrši v njenem okvirju konferenca vseh ameriških zunanjih ministrov, ki naj bi obravnavala tri zadeve: spor med Ameriko in Kubo, spor med Venezuelo in dominikanskim diktatorjem Trujillo in pritožbo republike Peru proti komunističnemu podtalnemu rovarjenju. Obravnavanje teh zadev ni samo po sebi poseben problem, kajti bistvo vsake zadeve je dosti jasno. Kar dela težave, so stališča posameznih ameriških republik do posameznih vprašanj.

V sporu med Ameriko in Kubo vlade posameznih držav dajo prav našemu stališču. Amerika ni napravila proti sedanemu revolucionarnemu kubanskemu režimu ničesar, kar ne bi bilo dovoljeno ali kar bi kršilo naše obveze na pram kubanski republiki. To vsi diplomatje ameriških republik gladko priznajo, akoravno se tu in tam ne strinjajo z načinom, kako Washington brani svoje interese. In vendar se pri tem ne počutijo dobro. Castro je namreč pri vsej svoji zaletelosti pred Ameriko, kar se tiče propagande.

Posrečilo se mu je, da je pridobil v vsaki državi na svojo stran del javnega mnenja. Na njegovi strani je večina mlajšega rodu, posebno med dijaki in inteligenti. Tudi med delavci vživa več simpatij nego Amerika. Povsod vidijo v njem mladega revolucionarja, ki je zdobil ne samo političnega diktatorja Batisto, ampak tudi vse domače kubanske kapitaliste, pri vsem tem pa brezobzirno nastopal proti vsemu, kar je iz ZDA. Mladina ne presoja, ali je vse to pametno ali ne, ne vidi, v čem dela Castro napake, njej se blešči pred očmi samo uspehi kubanskega diktatorja; upa, da bo tudi v njenih domovinah nastopil kak Castro in pomagal revnim ljudem vsaj do prividnega boljšega življenja. Da je Castro dosegel na propagandnem polju tako lepe uspehe, se mora zahvaliti komunistom, ki ga smatrajo samo za voditelja tistega prehodnega socialnega gibanja, ki vodi v komunizem.

Temu nasproti ne more Amerika postaviti ničesar drugega kot pest dolarjev, danih v obliki podpor in posojil. Taka politika rodi samo nove apetite: čim več Amerika da, tem več zahtevajo latinske države. Pri vsem tem pa od naših podpor niso navadni ljudje imeli nobenih vidnih koristi. Šele zadnje čase so se v Washingtonu spomnili, da je treba naša posojila in darila usmeriti na zboljšanje socialnega položaja delovnega naroda. To je vsaj zelo pozno, ako že ne prepozno.

Posledica je očitna: vlade v Latinski Ameriki so na naši strani, toda nimajo poguma, da bi nas branile v domači javnosti. Zato jim je tudi težko, da javno branijo naše stališče v sporu Amerika proti Castru.

Spor med Venezuelo in dominikanskim diktatorjem Trujillo je manj zamotan. Venezuela ima menda dokaze, da je bil Trujillo udeležen pri zadnjem atentatu na venezuelskega predsednika Betancourta. Ako je to res, ne bo nobeni ameriški državi težko, da vsaj moralno obsodi Trujilla. Niti njegov tovariš in paragvajski diktator Stroessner se ne bo mogel potegniti zanj. V Washingtonu so napravili zadnje kvote za uvoz sladkorja, ko so namreč delili uvozna dovoljenja za tisti sladkor, ki ga Kuba ne bo več dobavila.

Na Trujilla se jezijo vse države Latinske Amerike. Pri njem niso samo našli začasno zatočišče razni strmoglavljeni ameriški diktatorji kot so Peron, Jimenez itd.; Dominikanska republika je tudi odskočna deska za razne južno-ameriške desničarje, ki bi zopet radi vpeljavali diktature, kjerkoli in kadarkoli se ponudi prilika. Venezuela bo zahtevala proti Trujillu radikalne korake; večine za take sklepe ne bo mogla dobiti, toda konferenca kot taka bo gotovo pomenila nov korak na poti proti koncu Trujillove diktature.

Bolj kočljive prirode je predlog republike Peru, naj vse ameriške države nastopijo skupaj proti podtalnemu komunističnemu rovarjenju v Ameriki, ki ga vodi sovjetsko poslaništvo na Kubi. Dokazov za takšno rovarjenje ne manjka, zato dokazovanje ne bo težko. Težje je vprašanje, kako se boriti proti komunistični napadalnosti. Edino učinkovito sredstvo proti komunistom je dobra socialna politika v prid delavcem in kmetom. Taka politika bi nalagala velika bremena sedaj vladajočim in gospodarsko dobro stoječim plastem. Te žal še zmeraj ne vidijo, da se igravo z ognjem, ker nočejo nositi žrtev, ki jih nalaga dobra socialna politika.

Ravno v tej točki naleti ameriška diplomacija na veliko težavo. Pravilno bi bilo stališče: Amerika je pripravljena nositi del stroškov za dobro socialno politiko, toda večji del morajo nositi vladajoči razredi v posameznih državah. Tega oni ravno nočejo, Amerika jih pa ne more prisiliti.

Kot je že navada, se diplomatje skušajo izmazati iz takih kočljivih položajev z raznimi kompromisi. Bojimo se, da se bo tudi konferenca zunanjih ministrov OAS podala na to opolzko pot. Amerika bo obljubila podporo in držala bese-

do, republike Latinske Amerike bodo obljubile svoj del žrtev, besede pa ne bodo držale. Tako se je zgodilo že večkrat.

Mislimo, da je prišel čas, da naše državno tajništvo odkloni vsak tak kompromis, ki bi nalagal samo naši blagajni velike žrtve, dočim bi se koristniki vsak na svoj način izmuznili iz obvez. Prišel je čas, da je treba končati s slepomišenjem. Tako stališče bi rodilo zamero, toda boljše je prva zamera kot zadnja.

Se eno pripombo moramo dodati. Konferenco mislijo sklicati baje v San Jose v Kostariki. To je gotovo najslabša namera. Treba je samo prebrati poročila, kako komunisti že sedaj obdelujejo javnost v Kostariki in jo skušajo pridobiti za levičarske struje. Kot je že navada, imajo ravno med študenti in mladimi delavci lepe uspehe.

Ako bo treba, jih bodo porabili proti konferenci tako, kot so isto generacijo porabili proti nameravanemu obisku Eisenhowerja v Tokio. Kdo more jamčiti, da bi bila vlada v Kostariki politično močnejša od japonske? Ako bi nastopila s silo proti demonstrantom proti konferenci, kako more potem napadati ameriške diktatorje?

BESEDA IZ NARODA

Waukegan, Ill. — Illinoiska zakonodaja je odobrila predlog, da se iz državne blagajne nakazuje 35 milijonov dolarjev v pomoč prizadetim okrajem v letošnjih poplavih. Predlog je v načelu sprejet, ni pa še natančno določeno in proračunano, koliko bo šlo raznim okrajem. Skuša se dognati povzročeno škodo, nakar se bo delilo podpora.

Škoda je seveda mnogo višja kakor to, kolikor je predvidena v predlogu. Določena svota daleč ne bo krila vse škode. Ob rekah Kankakee, Illinois, Fox River, ob vsej nizavi ob reki Mississippi in drugih krajih je povzročena škoda velikanska. Samo v Quincy okolici ob Mississippi so določili 330.000 dolarjev. Tudi v našem Lake Okraju je škoda povzročena od poplav velika vse ob tokih rek Des Plaines in Fox River. Zakonodajna zbornica je ob enem določila čas, da vse prizadete stranke, ki so utrpeli škodo vsled poplav imajo vložiti prošnje in prijave za podporo tekom 30 dni. No, vsaj nekaj je in nekaj bo v pomoč prizadetim.

* PROUČEVANJE VELIKIH NAROTOV za dobavo vode iz Michigan jezera za naš Lake okraj je v teku. Ti načrti so zelo obširni. Izdelala jih je inženirska firma De Leuw, Cather & Company v Chicagu in za vsa dela bo vzel do 40 let predno bodo popolnoma dovršena, kakor predvidevajo načrti. Naš Lake okraj meri nekako 457 kvadratnih milj površine. Naselja, to so mesta in vasi, ki zdaj štejejo blizu 300.000 prebivalcev po vsem okraju, se bodo po sedanjih povprečnosti naraščanja prebivalstva več kakor podvojila do leta 1980 in do leta 2000 pa dosegla preko milijon prebivalcev. Vode bo treba več in več. Poselne sesalke bodo napeljavale pod zemljo do čistilnic in razkuževalnic na gotovih krajih in od tam se le za uporabo mestom in vsem. Ves ta načrt in delo bo stalo \$26.760.000.00 in dobiti ta denar skupaj, se posebni večaki že sedaj bavi, kako to vse razdeliti na davkoplačevalce. Treba bo ustanoviti poseben sklad in vsaj deset let že v naprej v ta namen zbirati denar. Tako je, rastemo in širimo se, zraven pa rastejo skrb, kako se bo to vse napravilo in plačalo.

* RASTEMO IN MNOŽIMO SE. Letošnje ljudsko štetje kaže, da naš Lake okraj šteje zdaj 290.896 prebivalcev. Mesto Waukegan zdaj šteje 53.426 prebivalcev in naša sosedna mesto North Chicago, ki se začne preko naše desete ceste pa šteje 22.712 prebivalcev. Poglejmo za koliko smo porasli? Leta 1950 so našli v našem Lake okraju 179.097 prebivalcev. Zdaj leta 1960 pa 290.896

prebivalcev.

Mesto Waukegan je šlo leta 1950 okrog 44.695 prebivalcev. Zdaj leta 1960 šteje pa 53.426 prebivalcev.

Mesto North Chicago je šlo leta 1950 okrog 16.881 prebivalcev. Zdaj šteje 22.172 prebivalcev.

Tako, če je "rajtenga" tistih, ki so šteli ljudi pravilna, tedaj se je približno prebivalstvo vseh povsod pomnožilo za okroglo tretjino.

* NEPOTREBNO POROČILO. — Namreč to, da pišem to, da so nam zadnji mesec zopet podražili gasolin. Povprečno so cene dvignili okrog 3c. pri galoni. Navadni gasolin zdaj stane okrog 32 do 33c. galona. Boljše vrste "ethyl" gasoline pa zdaj stane 36.9c. kar je skoro 37c. galona.

Tako lezemo od dneva do dneva, od meseca do meseca in od leta do leta v inflacijo. Na prvi pogled ne zgleda tako hudo 3c. pri galoni. Kaj to? Ampak, kdor prevozi recimo le kakih 10 do 12 tisoč milj na leto, tega bo stal gasolin najmanj okrog \$30. več na leto. Druge reči so dražje, namreč popravila avtov, mazila, olje, licence, zavarovalnina in še vse drugo in vse skupaj kar lepo nanese pri najboljšem stanju, to je, da ni kakih nezdov in nesreč še zraven, da zdaj stane uporaba avtomobila kar ene dva ali tri stotake na leto več, kakor pa pred enim ali dvema letoma. Pa se čudimo potem, kaj za en hudir nam suši naše žepke! Tako le počasi, kakor vrabci pobirajo priso, nam razni poviški v cenah to delajo in skrbje, da cvenk nam preveč ne teži naših žepov.

* TAKA JE POŠTAVA V ILLINOISU — DASI ČUDNA. Robert Coulson je pred kratkim objavil v lokalnem dnevniku "WNS" pojasnilo na vprašanje, če more državljani tuje države lastovati zemljišče v Illinoisu? V njegovem odgovoru in pojasnilu odgovarja tako le:

"Yes, toda samo za dobo šest let. Po poteku tega časa mora oddati ali prepustiti tako zemljiško lastnino kupcu za gotovo vrednost, ali pa država lahko zapleni tako premoženje ali lastnino."

Potem pojasnjuje naprej: "Pod starim zakonom (old common law) je veljalo, da tujec niso imeli za tu upoštevane dedovalne krvi. Leta 1887 je država Illinois dovolila tujcem (to je takim, ki niso bivali tu v Zdr. državah), da so smeji posedovati podedovano zemljo v državi le tri leta in niso mogli v tej državi, če o živeli zunaj v tujemstvu kupiti tu zemljo. Deset let pozneje pa so uveljavili novo postavbo glede tega, da taki zunaj živeči tujec smeji lastovati zemljo v državi za dobo šest let.

Narodne pogodbe in tožadna stališča, bi seveda šla preko takih državnih določil in zakonov. Toda drugače pa ima Illinoiska državna zakonodaja moč in oblast, da omeji ali omejuje tujcemcem lastništvo zemlje v Illinoisu. Zato je zakonodaja

tedaj uveljavila določilo šestih let lastništva, ter določila, da državni pravnik vsakega okraja v državi po taki dobi lahko toži take tujcemce, ki bi si v šestih letih ne znebili take lastnine ter jih tako prisili, da se znebijo take zemljiške lastnine s prodajo ali drugače. Če ne, državni okrajni pravnik jih lahko v to prisili, si iz prodaje zaračuna pravne stroške, ostalo pa gre v državno blagajno. Tujecemec v takem slučaju zgubi zemljo in zgubi tudi prodajno svoto, če mora okrajna oblast izvesti prodajo po pretečenem terminu šestih let.

Ako hoče kak tujecemec investirati v zemljišča mora to storiti na druge načine, ki so po zakonu dovoljeni, to je potom raznih zaupniških zavodov, ki take zadeve za investitorje vodijo in upravljajo.

* KDO BO ODGOVOREN — KDO BO PLAČAL? Pred tukajšnjim okrožnim sodiščem v našem Lake okraju so reševali porotniki tožbo glede slučaja, ki se je dogodil pred dvema letoma v poletju 1958. Dve letno deklico tedaj, je napadel pes pri Loon Lake. Obgrizel jo je po obrazu in vratu in poročilo pravi, da je bilo treba 100 šivov in da še plastična operacija bo potrebna, da se bo njen obraz uredil. To se je pripetilo deklici Joy Radziejewski, ki je zdaj stara 4 leta. Njena mati Mrs. Helen Radziejewski, toži lastnike prostorov za pol milijona dolarjev odškodnine.

Ta zadeva je bila obravnavana pred okrajno poroto in ta je po sedmih urah premišljevanja o tem opustila tri lastnike dotičnih prostorov, na katerih se je to izvršilo. Oproščeni so Edward in Helen Kadlec in Larry Vogt, ki lastujejo tamkaj letovišče. Obramba oboje oboje se je posebno zanimala, če ni morda kdo pesa dražil in ga izzival k napadu? Glede tega so se podpisali štirje porotniki, štirje pa se niso. Ker predsedujoči sodnik Decker ni bil navzoč, končna razsodba še ni bila objavljena. Zanimivo je, kako bo zdaj še sodnik razsodil in kakšno kazen prisodil komu? Tožba je vložena za pol milijona dolarjev. Kaj in koliko bo sodišče prisodilo se še ne ve, a nekaj bo skoro gotovo.

* PAR ZABAVNIH OCVIRKOV:

— V LJUBLJANI je stopil na ulici k mimoidočemu gospodu neki berač in mu pomoli roko nasproti in ga prosi vbogajme. Pri tem pa je obdržal klobuk na glavi, menda misleč, da je demokracija že tudi toliko "napredovala" v Ljubljani, da se lahko tako nastopa.

"No," ga dobrohotno pouči gospod, "če že prosite, bi lahko poznali tudi toliko olike, da bi se odkrili!"

"Veste, to je pa nevarno," mu pojasni berač. "Če snamem klobuk, bi stražnik takoj postal poročen in me prijel; če pa sem pokrit, si bo pa mislil, da sva si dobra prijatelja."

— STRAH PRED ŽENO. — Gašper je obol el ter se je odpravil k zdravniku. "V grlu in želodcu me boli," je potožil zdravniku, "povejte mi z navadnimi preprostimi besedami, kako se imenuje ta bolezen."

Zdravnik ga je preiskal in rekel: "Od preobilne pijače vam je grlo ožgano in radi neizmernosti v jedi, se vam je želodec raztegnil."

Mož se je ustrašil ugotovitve ter je pošepnil zdravniku: "Prosim, zdaj mi pa povejte, kako se pravi tej bolezni po latinsko, da bom lahko ženi povedal."

— KAKO JE SORODNIKOM IME? — Tako so vprašali gorškega rojaka in ta jim je pojasnil tako — le:

"Naš oče, ta je Daniel, a mali sin je Mihael, in mati je Regina, nje hčerka pa Rozina, ime je bratu Kristijan, in stricu Sebastijan, sestra nam je Ivana in teta pa Suzana,

bratranca imamo Martina, sestrična je Katarina in tašča je Emilija — zdaj znana je familija!"

— Vsem najlepše vrhenske pozdrave od,

Vrhenskiga Tineta.

Prof. dr. Fr. Gigan srebrnomašnik

Celovec, Avstrija. — Na praznik sv. bratov Cirila in Metodija je v cerkvi novega bogoslovja na Trbiški cesti obhajal 25-letnico mašništva preč. g. dr. Franc Gigan, profesor sa Sloven. gimnaziji v Celovcu. Asistirali mu je prelat dr. Rudolf Blueml, pridigal pa celovski stol. kanonik Aleš Zechner, ki se je kot predstojnik Mohorjevih dijaških internatov g. jubilaru toplo zahvalil za njegovo vzgojno delo med mladino. Poleg jubilarovih znanec se je sv. maše udeležila vsa mladina Sloven. gimnazije; mladinski pev. zbor pa je med daritvijo ubrano pel. Zvečer je bila v uršulinski dvorani g. jubilar v čast prisrčna akademija, na kateri sta vnovič govorila prelat dr. Blueml in kanonik Zechner; v imenu mladine pa študent Prunč; razni jubilarovi pevski zbori pa so pod vodstvom prof. Sil. Miheliča zapeli v pozdrav svojemu učitelju vrsto pesmi; dekleta pa v igri "Izgubljena Marta" pokazale svoje plesne in igralske darove.

Ob koncu se je jubilar zahvalil vsem, posebno pa mladini, za lepa voščila; gl. zahvala, je rekel, pa velja Bogu," ki je tudi mene, popotnega Cigana, poklical pred svoj oltar in mi naklonil milost, da mu smem služiti."

Sicer nekaj kasno, pa vendar, se tudi ameriški in kanadski jubilarov prijatelji z vsem srcem pridružujemo voščilom mladine g. jubilaru z vročo željo, da bi še dolgo z ljubeznijo opravljal plemenito delo vzgajanja sloven. koroškega inteligenčnega naraščaja ter ga zlasti z našo pesmijo navajal k ljubezni do rodne zemlje in govorice. J. S.

Uspeh slovenskega mladeniča — harmonikarja

Stockton, Calif. — Petnajstletni Maksi Simončič, dobro poznan še iz begunskega taborišča San Antonio v Italiji, je dosegel na harmonikarskem festivalu 16. in 17. julija t. l. v San Jose, Calif., drugo mesto v mladeniški skupini. To je prav gotovo lep uspeh, če računamo, da se je festivala, katerega je priredila Accordion Association of North California, udeležilo preko 1300 harmonikarjev.

Nadarjeni mladenič igra pri srednješolskem orkestru na pihala bariton, je pa tudi že javno nastopil na klavirju. Maksi je že četrti rod in mu je glasbena nadarjenost prirojena in podedovana. Njegova prastara mati je bila operna sopranistka, stari oče operni tenor, njegov oče Maks st. operni šepetalec, inspicijent in pri komisiji za ocenjevanje pevcev-solistov. Tako so že pred njim trije rodovi poklicnega glasbenega umetniškega dela sodelovali v slovenski državni operi v Ljubljani. Upravičeno lahko upamo, da bo naš novi zmagovalec uresničil svoje želje in postal učitelj glasbe.

Njegove natančno, tehnično in dinamično kot ritmično izvajanje daje upanje, da se bodo slovenske vrste novih slovensko-ameriških državljanov obogatile z novo močjo. Čestitamo z željo, da se njegovo ime pojavi še nadalje v našem časopisu z novimi uspehi.

Za njegov uspeh je bil nagrajen z denarnim čekom in diplomom. Ocenjevalno komisijo so sestavljali najboljši poklicni profesorji glasbe. Pa to ni prva pohvala. Zmagal je tudi v šoli v črkovanju in dobil Greatest Improvement in Spelling, zmagovalec v športu (volley-ball), dva-

kratni zmagovalec v šolskem ročnem delu in modro odlikovanje pri CMEA godbi na pihala.

Kaj ni to res velik uspeh za Slovence? Iz majhnega naroda vstaja mlad in zdrav rod. Maksi Simončič je priljubljen povsod, je dober, nadarjen in pošten mladenič, ki se ni zašel v moderne valove brezbriznosti naše moderne dobe. T. O.

Mimogrede iz Milwaukee

Milwaukee, Wis. — Pred par tedni je prispela iz starega kraja na obisk k svoji hčerki ge. Minki Mejač, njena mati ga. Franja Jakop, ki je kljub visoki starosti še vedno čila, vesela in korajžna. Želimo ji prijetnega bivanja med nami Slovenci v Milwaukee in jo prisrčno pozdravljamo.

Slovenska šola društva Triglav je za to sezono zaključila z dobrim uspehom šolski pouk slovenskega jezika za našo dorasčajočo mladino. Vse priznanje in hvala marljivi in vestni učiteljici ge. Mimi Grumovi in njeni pomočnici gđc. Kozjekovi za redno poučevanje. Vsa čast stadem za njih redno pošiljanje otrok k pouku. V jeseni se bo pouk nadaljeval, do takrat pa vsem vesele počitnice.

Pretekli četrtek je v Central parku na West Allisu z mestno godbo nastopila cel solistika pevka gđc. Dolores Ivancich, ki je z svojim lepim petjem osvojila vse navzoče poslušalce. K uspehu ji iskreno častitamo in ji želimo še mnogo uspeha v bodočnosti.

V lepem prostranem Washington parku v templju muzike so se v mesecu juliju vrstili različni muzikalni in pevski koncerti z prvovrstnimi dirigenti, pevci in drugimi umetniki. Vsi večerni koncerti so bili obiskani z več tisoč glavo množico, kjer so navdušeno odobraval s ploskanjem izvajanja umetnikov. Koncerti v hladnem parku so vse hvale vredni, samo škoda, da se ne nadaljujejo tudi v mesecu avgustu.

V mesecu juliju so imela razna slov. društva prijateljske zabave za prostem, oz. piknike. Slovensko društvo Triglav je imelo v nedeljo 17. julija na Sandy Beachu svoj piknik ob veliki udeležbi članstva. Slov. podporno društvo Sloga pa je imelo ob udeležbi par tisoč ljudi vsakoletni piknik v Arcadian parku, kjer so se ljudje prijetno zabavali. V mesecu avgustu bo imela takšno zabavo tudi plesna skupina Slovenski Nagelj.

Še nikoli risem slišal, da bi kak lovec v gozdu ustrelil ribo, namesto zajca. Da pa je ribič velikega jezera ujel plavajočega zajca namesto rib, pa se je pripetilo preteklo nedeljo na jezeru Peewaukee, 29-letnemu Slovencu Maku Korzetu, ki je s prijatelje Francom Damijanom na sredi jezera ulovil v mrežo plavajočega zajca. To enodnevno ribiško senzacijo so priobčili tudi milwauski časopisi, s pripombo ribiških strokovnjakov, da je to mogoče, da se dogodi, da pa je proti zakonom narave. K temu ribškemu blagoslovu obeima slovenskima ribičima častitamo.

Kljub temu, da smo še v vročih — pasjih dneh, Vam javljam, da ste vsi prijateljsko vabljeni na veliki zabavno-plesni večer, ki ga priredi farna plesna skupina "Slovenski Nagelj" v soboto, 17. septembra, ob 7:30 zvečer v dvorani Sv. Janeza. Za ples bo igral daleč naokrog znani odlični slovenski Sezanov orkester.

Druga pomembna prireditve bo, proslava 10-letnice obstoja slov. kulturnega društva Triglav, s svečano akademijo v nedeljo, 20. novembra, pop. v farni dvorani na deveti cesti. Med tema dvema prireditvima bo tudi vsa-

(Dajle na 3. strani)

FRANCE BEVK:

STRAŽNI OGNJI

"Bog obvaruj! Kaj govoriš, Andrej!"

"Nocoj je čas. Jutri bo prepozno, ne bo me več."

"Jaz ne," se je branil Urh.

"Jaz ne. Toda — ali si videl onega?"

"Tistega, ki ima mojo hišo?"

"Ali že veš?"

"Ne bo loviti tistih grošev. Ali ni dobil mojega doma pol zastonj? Saj ima bogato ženo."

"Ima jo in je nima," je Urh skomizgnil z rameni. "A glavno je — čiste vesti nima."

"In si bo naredil še težjo?"

Andreju ni bilo prijetno. Mučiti se mu je začelo.

"Plačam," je dejal Andrej in položil cekin na mizo.

"Bog vari!" je dvignil Urh obe roki. "Saj sva si v sorodu. Spravi!" Porinil je denar od sebe.

V tistem hipu je planila krčmarjeva hčerka od strahu vsa preplašena v izbo.

"Biriči so pred hišo!"

In se je sesedla na klop.

Andrej se je dvignil in poblebel v obraz. Z Urhom sta se pogledala; njune oči so bile tako pomenljive, da so pekle.

"Pazi se!" je prosil Urh. "Verjemi, da Jurij ni dober človek."

"Če mi ni tega kdo drugi napravil," je Andrej pomislil na Petra in na njegovo vedenje. V tem je pomislil na ženo in na otroke. "Grem," je dejal, vzel v roko nožič in planil iz izbe v temo.

Urh je obstal okamenel in prisluhnil . . .

14.

Na severni strani vipavskega gradu je v malih, zakajenih sobah stanoval oskrbnik vipavskih plemičev — Pagano de Piperna. Bil je sin neke plemiške hčere iz Furlanije, ki se je bila sprijateljila Bog zna s kom in porodila dečka. Ta je bil že ob rojstvu slaboten, že prvi dan življenja je nosil breme na hrbtu: grbo. Obraz pa mu je bil vdrtni starikast. Bolj ko je doraščal, večja mu je postajala grba. Zdelo se je, da bodo izginili vsi ostali udje pod njo.

Bil pa je krut. Zgodilo se je, da je nataknil na svoj meček nekega furlanskega kmeta, ki se ni mogel braniti, zato so ga poslali na devinski grad, a od tam v Vipavo.

Vipavski gospodje so bistro spoznali, da je Pagano de Piperna rojen za oskrbnika. Dasi je bil še mlad, so ga dali v družino starega valpta, ki je lezel v dve gubi. Učenec je prekosil mojstra. V dveh letih je izjavil stari oskrbnik, da ni več potreben, in je kmalu nato umrl.

Pagano de Piperna je oskrboval grad v veselje svojih gospodarjev in v strah njihovih podložnikov. Niti solida davka ni ostalo neizterjanega, niti zrnca žita ni na grofovo škodo ostalo po vaseh. V dneh, ko gospodov ni bilo na gradu, je imel popolno oblast v rokah, nihče ga ni klical na odgovor. Ječe so se polnile. Izpraznil jih je le, kadar se je imel vrniti grof. Užival je, če je slišal ječanje mučenih ljudi.

Ljudje so se ga bali in so ga sovražili. Ni bilo grdega imena, ki bi mu ga ne bili dali. Najčesče so ga imenovali po njegovem skrajšanem imenu "pagan," otroci in ženske pa so ga klicali "grdi možiček." Niso ga videli, da bi se bil kdaj pokrival. Priželeli so mu vsega. Ko je bil v prepiru z Matijo dobil rano na nogi, so od veselja plesali. Ta udarec je bil za Pagana usoden. Noga se mu ni hotela zaceliti. Kakor hitro se mu je rana zaprla, že se mu je odprla znova; iz nje je tekla gnoj, ki

mu je povzročal hude bolečine in sušil telo. Jezdil je težko. Njegov onemogli srd se je obračal proti kmetom in proti vsem, ki so bili okrog njega. Včasih je po cele dneve presedel v svoji, s temnimi slikarji preslikani in zakajeni sobi v naslonjaču pred kaminom. Tolkel je na kovinasto ploščo, ki je bila obešena nad njegovo glavo, in na ta način venomer klical hlapce in sluge.

Tistega večera, ko je bila prišla Barbka s tridnevne potepanja domov in je pozno pod večer stopil Andrej v Vipavo je sedel Pagano de Piperna v naslonjaču, gledal okraske kamina, ki so se zdeli živi ob polajajočem ognju, in mislil.

Bil je izredno slabe volje. Poleg bolne noge in samote so ga vznemirjale neurejene razmere, ki so vladale v deželi. Dolino so bili oplenili Turki, kuga je bila zmanjšala število prebivalstva, kar se je pri obdelovanju zemlje občutno poznalo. Prejšnjega leta so bile žitnice skoraj prazne. Ljudje niso mogli plačati dolžnih solidov, ako tudi jih je zapiral v temnico. No, nazadnje jih je moral izpustiti, če je hotel, da so mu na pomlad obsejati zemljo. To leto je bila letina dobra, a redki ljudje niso mogli dela, vreče so le počasi prihajale domov.

Vrhu vsega tega so prihajale vznemirljive vesti. Domači plemiči so se prepirali med seboj, na severu je divjala vojna. Plemiški vandrovec, ki je prihajal iz laških dežel, je mimogrede prenočil v gradu in pravil, da Benečani še niso sklenili s Turki miru. Mogoče je bilo, da pesjani znova pridivjajo v deželo.

"Kaj bodo odnesli?" je vzkliknil Pagano de Piperna iz nejevolje. "Če vse požgo in nam pomore vse ljudi, kako bomo živeli?"

Ob teh mislih se je povestil njegov kljukasti nos še bolj, gladka brada, ki je silila navzgor, se je privila še bliže ustom. V tej bridki otožnosti je postal njegov obraz še grši.

Mahoma se je predramil iz misli. Ozrl se je po mizici, ki je stala poleg njega, vzel kupo in izpil ostanek vina. Prijel je za kladišče in pričel z vso silo nabijati po kovinasti plošči.

Prihitel je pisar, majhen, debeluščen človek, ki se je iz gole uslužnosti skoraj spoteknil za vrati.

"Želite, Vaša milost?"

Klanjali so se mu kot grofu, zakaj bali so se ga in s prilizovanjem odvrčali njegov srd od sebe.

"Pisar, kaj je novega?"

Pisar se je začel vnovič priklanjati. Videlo se mu je, kako s strahom bo razodel, kar mu je bilo povedati.

"Gospod, čuli smo, da se je v Vaših dveh vaseh zgodila nesreča."

"Nesreča? Kakšna nesreča?"

"Toča, debela ko orehi, še debelejša, je vse potolkla."

"Toča? Prav v mojih vaseh je pobila toča? In drugje?"

"Drugje . . ." se je obotavljaj pisar, "drugje ni bilo toče."

"Baš v mojih vaseh," je hropel Pagano. "Desetina, ki jo dobivam za trud, je vsako leto uničena!"

Pisar je mencial in si mel roke, kakor da ga sredi poletja zebe.

"Povej mi," je zopet spregovoril Piperna, "kakšno pobirate desetino?"

"Vsak deseti snop . . ." je menil razlagati pisar.

"To me ne zanima. Alij mi vina!"

Pisar mu je nalil.

(Dalje prihodnjič)

V laškem ujetništvu

(Piše Franc Jelen — Dalje)

Prišli smo do nekega vodnjaka ob cesti. Hitro sem potegnil iz njega čedro vode in nenadoma je stalo okrog nas deset vajakov. Eden je vprašal Rozmana, kaj iščemo ponoči tod. Hitro jim je odgovoril, da rekviriramo in da gremo v neko vas. Lahko so bili z odgovorom zadovoljni, jaz pa sem hitro vsakemu ponudil vode. Odšli so, mi smo bili pa sila srečni, da se je tako dobro izteklo.

Šli smo dalje in se v naslednji vasi založili z živim in z vinom. Ko se je pričelo daniti, smo se zatekli pod neke kupe sena. Okrog devetih dopoldne pride preko travnika velika čreda ovac, kakih 500, katere so seno kar razvalile. Mi smo se skrili v bližnji gozd. Rozman je pozabil v senu svojo kapo. Šel je ponjo, jo tudi dobil in obenem govoril s starim ovčjim pastirjem, ki mu je povedal, da ni daleč do Genove.

Šli smo dalje, skozi gozd in prišli do visokega prepada, pod katerim je tekla široka reka, malo nižje doli so delali most. Ves dan smo ležali nad tistim prepadom, ovce pa so nas z zvoncei budile.

Spet se je bližala noč. Delavci pri mostu so odšli in mi smo mislili, da smo brez skrbi. Po strmini smo se sp plazili do reke, ki k sreči ni bila globoka. Rozman ni hotel s čevlji v vodo, bos se je pa bal, zato sem ga na plečih prenesel preko vode.

Ko smo bili že na cesti kraj mosta, sta se pripeljala nasproti dva možka na kolesih, nam nastavila pištole in morali smo dvigniti roke, da sta nas pregledala, če nimamo orožja. Nato sta nam z žico zvezala roke na hrbtu, tako da jih drug drugemu nismo mogli odvezati. Nato so se s tovornim avtom pripeljali štirje karabinerji, se norčevali iz nas in nam kazali puške. Prav na oči mi je nastavil puškino cev in me začel zmerjati. Zamislal sem in mislil, da bo vsak čas počilo. Pa ni. Nato so nas naložili na tovorni avto in nas peljali na orožniško postajo, kjer so nas zasiljevali. Nato smo bili pet tednov zaprti. Imeli smo bolj slabo hrano, toda bili smo brez skrbi, ker je bila pri vratih straža.

Nato so nas spustili iz ječe in vsak dan smo morali na dvorišče neke kasarne čistiti konje in mule. Kakih sto jih je bilo. Delo ni bilo težko, a dan je bil dolg in stalno smo bili pod stražo. Če smo malo počivali, smo takoj dobili 15 dni zapore.

Spet smo ušli vsi trije skupaj. Pa tudi tokrat nismo imeli sreče, po šestih dneh skrivanja smo se sami predali karabinerjem. Vse dni je deževalo, da smo bili vsi premočeni, zeblo nas je, podnevi nismo mogli naprej, ponoči pa je bila taka tema, da še roke pred seboj nisi videl, kaj šele prepada. Enkrat smo zdrčali po skalah, da smo se komaj rešili.

Bili smo že blizu Jadranskega morja. Strašna burja je divjala in dež je lil. Mi smo bili žejni in lačni. Prišli smo do neke železničarske hiše, v kateri je gorela luč. Rozman je šel notri prosit vode. Železničar je takoj uganil, da smo avstrijski ujetniki. Dal nam je vode, en velik hleb kruha je prerezal, vlij olja vanj in nam ga dal. Potem pa je rekel: "Se vina vam bi dal, pa ga sam nimam. Vem, da vas samo domotožje žene domov. Vojne je konec in lahko bi vas spustili. Jaz sem delal v Avstriji, Nemčiji, v Ameriki sem bil, povsod mi je bilo lepše, a doma nisem mogel pozabiti in vrniti sem se. Toda ne pojdite dalje, veliko ujetnikov je že poskušalo, pa tudi skozniti se ne nihče prišel. Tamle ob železnici, kakih 30 korakov od tod je ena čuvajnica, bo že prostora za tri, da boste stali kako uro v njej, dokler se burja ne poleže."

Mi smo itak imeli namen predati se. Prepričani smo bili, da bo poklical patrolo. Pa je bilo drugače. Kmalu je prišel za nami in nam prinesel še en velik kos kruha z oljem in eno zelenko vina.

Ko je burja ponehala smo odšli dalje kar po progi do železniške postaje. Tam je bil en karabinjer, kateremu smo se hoteli predati. Poslal nas je v mesto na postajo, kjer so nas peljali do maršala in zaslili. Kdaj in od kje smo pobegnili, če nismo med potjo koga ubili itd.? Nato nam je dal tri lire in rekel, naj si kupimo makaronov in kruha, naročil karabinerjem, naj nas peljejo v hlev, ki je bil prazen. Prinesli so nam slanino, kruha in kave. Štirinajst dni smo bili tam, imeli smo dobro hrano, nato pa so nas odpeljali dalje, v neko drugo pisarno, kjer so nam vse pobrali, kar smo imeli. Dali so nas v neko tesno klet, kjer je bil zaprtih že deset drugih takih beguncev.

Dobili smo 30 dni zapore in po samo 20 gramov kruha na dan in malo vode. Imeli smo le toliko prostora, da smo tesno skupaj sedeli. Še nog nismo mogli stegniti, nobenega okna, samo nad vrati majhna odprtina in

še preko te bodeča žica. V prahu po tleh pa je bilo toliko bolh, da ni bilo za prestat. Vso noč nisem zatisnil očesa. V kotu je sedel neki priletni Bošnjak. Sojen je bil na trideset dni, v zaporu pa jih je bil že 36. Bil je že precej izrpan.

Rozman prične kar tolči po vratih in pove stražniku o tem. Stražnik je takoj tekel h kapitanu, kateri je ukazal, naj takoj vse spusti. Tako smo bili prosti ječe in naslednji dan smo že spet čistili tiste konje in mule.

MIMOGREDE IZ MILWAUKEE

(Nadaljevanje z 2. strani)

koletni farni bazar. Na vse te prireditve ste že danes prijateljsko vabljeni, do takrat pa vsem vse najlepše in prijetnega oddiha! v vročih dneh meseca avgusta!

L. G.

Avstrija se zopet peča s habsburškim vprašanjem

DUNAJ, Avstr. — Ko je Avstrija postala 1. 1918 republika, je nova država takoj zaplenila vse premoženje bivše habsburške dinastije, pozneje pa njenim članom vrnila njihovo zasebno last. Ko je Hitler prevzel Avstrijo, je zopet zaplenil vse zasebno premoženje članov dinastije, ki ga sedaj zahtevajo nazaj, ker ne priznajo nacistične konfiskacije. V avstrijski vladi se kar ne morejo odločiti, kaj naj napravijo. Ljudska stranka pravi, da se mora zasebno premoženje vrniti pravim lastnikom, socialisti so proti temu. Vrednost zasebnega premoženja cenijo na \$30-40 milijonov, obstoji v glavnem iz zemlje in gozdov in ostalih nepremičnin.

Avstrijska vlada mora rešiti še drug problem, ki razburja avstrijsko javnost. Sedanji poglavar habsburške dinastije Otto bi se rad vrnil v Avstrijo. Trenutno živi na Bavarskem. Po avstrijskih zakonih to ni prepovedano. Otto bi moral samo dati izjavo, da se odpove vsem političnim pravicam in aspiracijam cesarske rodovine. Kako naj se glasi ta izjava, o tem se prepričata ljudska in socialistična stranka. Ljudski stranki bi zadostovala samo načelna izjava, socialisti bi pa radi vanjo vključili vse polno podrobnosti.

Pri vsej stvari je zanimivo, da ima Otto že čisto svojevrsten potni list. Njegov potni list ga smatra kot avstrijskega državljanca, ki ne sme bivati v Avstriji. Otto hodi s tem potnim listom po vsem svetu, sam v Avstrijo ne sme.

Avstrijski list se je že odločil za listo Kennedy-Johnson

DUNAJ, Avst. — Dunajski list "Kurier" je najbolj priljubljen v Avstriji in ima največjo naklado. Njegov glavni urednik dr. Portisch, ki ni samo izredno dobro podkovan poznavalec, ampak tudi prijatelj Amerike, je napisal za svoj list daljše poročilo o obeh naših konvencijah in o sedanjem političnem položaju.

Svoja premišljevanja zaključuje s trditvijo, da se Evropi ne obeta nič kaj dobrega, ako zmagajo republikanci. Nixonu zameri, da se sedaj noče povedati, kaj bo njegova zunanja politika in da še ni dal nobenega znaka, kdo bo njegov državnik tajnik. Kennedyu piše v dobro to, da sicer sam nima skušnje v zunanji politiki, da pa je se obdal s svetovalci, ki poznajo mednarodno politiko in ki so njihovi nazori tudi znani vsemu svetu.

Mnenju dr. Portischa se verjetno ne bodo priključili vsi tuji časnikarji v Ameriki in na vse zadnje vedo nekaj tudi ti.

— Tekom druge svetovne vojne je bilo v oboroženih silah Združenih držav preko 25.000 Indijancev.

HELP WANTED — FEMALE

Nursing Aid Training Program

Formalized training program for mature (25-50) women, who are interested in learning how to care and administer to the sick. Earn while you learn, and upon successfully completing your training period you will receive an exceptionally fine increase in wages.

Only full-time, mature women with the ability to read and speak English will be considered. Excellent fringe benefits and working conditions.

Call SW 5-5000, ext. 205 or apply at personnel office.

DOCTORS HOSPITAL
12345 Cedar Rd.
Cleveland 6, Ohio
(147)

POPRAVLJAMO FENDERJE IN OGRODJE

SUPERIOR BODY & PAINT CO.
6605 St. Clair Ave.
EN 1-1633

EUCLID, WILLOWICK, N.E.
Kupujete ali prodajate?
Kličite JOHN GERMACK, JR.
L. G. RADIO, Realtor
IV 6-2222 Na domu: IV 1-5637

KLJUČI
Kličite JOHN GERMACK, JR.
L. G. RADIO, Realtor
IV 6-2222 Na domu: IV 1-5637

KLJUČI
Kličite JOHN GERMACK, JR.
L. G. RADIO, Realtor
IV 6-2222 Na domu: IV 1-5637

KLJUČI
Kličite JOHN GERMACK, JR.
L. G. RADIO, Realtor
IV 6-2222 Na domu: IV 1-5637

KLJUČI
Kličite JOHN GERMACK, JR.
L. G. RADIO, Realtor
IV 6-2222 Na domu: IV 1-5637

KLJUČI
Kličite JOHN GERMACK, JR.
L. G. RADIO, Realtor
IV 6-2222 Na domu: IV 1-5637

KLJUČI
Kličite JOHN GERMACK, JR.
L. G. RADIO, Realtor
IV 6-2222 Na domu: IV 1-5637

KLJUČI
Kličite JOHN GERMACK, JR.
L. G. RADIO, Realtor
IV 6-2222 Na domu: IV 1-5637

KLJUČI
Kličite JOHN GERMACK, JR.
L. G. RADIO, Realtor
IV 6-2222 Na domu: IV 1-5637

KLJUČI
Kličite JOHN GERMACK, JR.
L. G. RADIO, Realtor
IV 6-2222 Na domu: IV 1-5637

KLJUČI
Kličite JOHN GERMACK, JR.
L. G. RADIO, Realtor
IV 6-2222 Na domu: IV 1-5637

Ženske dobijo delo

Ženska dobi delo
Ženska, samska, dobi zaposlitev v gospodinjstvu in delno v trgovini. Hrana, stanovanje in plača. UT 1-7780. —(148)

Delo za žensko
Išče se starejša ženska, ki bi rada živela na deželi in pomagala materi skrbeti za tri otroke ter opravljati lahko hišno delo. Imela bi svojo sobo, hrano in plačo. Mora ljubiti otroke. Katero zanima, naj kliče AV 5-4267 ali piše na Mrs. Paul Kovac, Villa Mir Farm, RD 2, Chardon, Ohio. (151)

MALI OGLASI

Sobe se odda
3 lepe sobe se odda v slovenski naselbini blizu cerkve sv. Vida in bus linije. Kličite UT 1-2226. (X)

Sobe se odda
5 sob se odda zgoraj starejši družini na 1000 E. 74 St. Najemnina \$40. HE 2-2270. (147)

Sobe se odda
Tri sobe in kopalnica se oddajo novoporočencem na 986 E. 63 St. Kličite HI 2-4479. (X)

Pohištvo naprodaj
Prodaja se poceni več komadov sobne in kuhinjske opreme. Kličite EN 1-8140. —(149)

Hiša naprodaj
Lastnik prodaja zidano hišo na E. 264 blizu cerkve sv. Viljema in dveh šol. Kličite RE 2-8024. (149)

Hiša naprodaj
Tridružinska z garažo za tri kare. Dober dohodek. V dobrem stanju. Lastnik prodaja za \$11.800. Mr. Kaucnik IV 1-1042. (149)

Hiša v najem
Šest sob, na Highland Rd. v lepem prostoru. Kličite IV 1-6662. (150)

Lastnik prodaja
6-sobno hišo za eno družino na School Ave., v fari Marije Vnebovzete. Kličite RE 1-5892. (150)

782 E. 154 St.
Odda se 6 sob in kopalnica zgoraj. Otroci dobrodošli. Kličite UL 1-2123. (148)

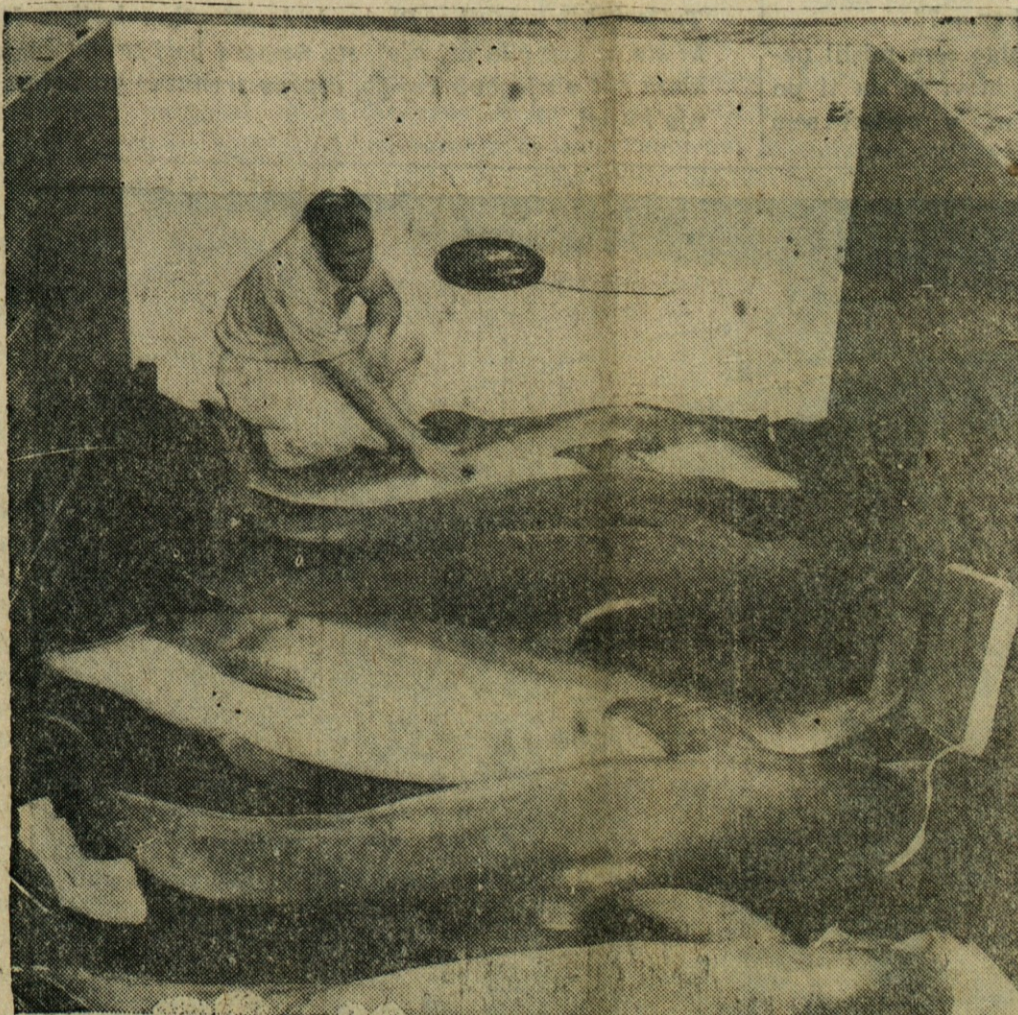
Zastoj stanovanj
V 4-sobni hiši z gorkoto, elektriko in telefonom in mala plača v zameno za čiščenje malega urada in za čuvaja. — Kličite MU 1-4787 ali po 4:30 uri MU-1-3877. (m.w.f.)

PRODAJA V FLORIDI
Posestvo s popolno hišno opremo — 11 stanovanj. Glavna hiša: 7 stanovanj s kopalnici; dve moderni novi zgradbi, 4 stanovanja. Sezonska mesečna najemnina znaša \$805. Poleg tega udobno stanovanje za lastnika. Vse v najboljšem stanju.

Zemljišče: 285' front na prvovrstni rezidenčni ulici, 220' globoko. Vrt: mnogo slovenskega in južnega cvetja skozi vse leto; zelenjadni vrt. Sadovnjak: vseh vrst pomaranče, limone, banane, citrone, mango, palme, itd. Blizu trgovin in igrišč. Cena direktno od lastnika po dogovoru.

VAL KOBÁL, Sr.
330 Eleventh Street, East
Bradenton, Florida
Telefon: Bradenton 29903.
(29 jul, 31 avg)

Hiša naprodaj
Dvodružinska, 5 sob in kopalnica spodaj, 4 sobe in kopalnica zgoraj. Naprodaj zaradi selitve. 965 E. 77 St. AT 1-4256. —(151)

NA SUHEM, VNDAR ŽIVE — Delfini na sliki izgledajo, kot bi bili mrtvi, v resnici so živi in se kar dobro počutijo, čeprav so na suhem. Z letalom so jih prepeljali iz Daytona Beach v Florido v Los Angeles. Ta vrsta vzdrži dalj časa izven vode, če je le pri miru in je prostor dovolj vlažen.

Očetov greh

Pogledala ga je, prvi hip ga niti prav razumela, potem pa je zardela in se spomnila, da se ji mudi:

"Iti moram. Zadnji čas je. Če me bosta morala krojača čakati, mi jih bojo oče povedali."

Niti pozdravila ni. Do vrat je šel za njo. Tam se je še obrnila in potihoma rekla:

"Rada bi vedela, kako bo očetu kaj jutri."

"Ali ti naj pridem povedat?" "Ni treba! Saj pridem jutri spet rože nabirat. Bom že kaj izvedela."

Po teh besedah je odhitela kakor srna. Gledal je za njo, dokler mu je ni breg zakril.

II.

Drugega dopoldne je prišel gospod kaplan na Dvornika gledat. Toda stari je sedel že pred hišo in vlekel iz svoje pipice. Videti je bilo, da mu je boljše, in če bi mu sin ne bil tako brnil, bi bil že pri kakem delu.

Duhovnik se je nekaj časa pogovarjal s starim kmetom, potem se je poslovil. Tevž ga je spremil po sadovnjaku dol.

"Tevž," je začel živahni gospod, ki je bil morda eno ali dve leti starejši od Tevža, "včeraj so prišle nagrade za strelsko tek-

mo o šentjakobljem. Sijajno, ti rečem! Prav za prav bi moral z menoj, da jih vidiš."

"Kaj pa mislite, danes na navaden delavnik! V nedeljo pridem. Kaj vam je najbolj prav?"

"Kadar je, samo pred pridigo ne. Kaj pa bo z Miklovo Zalo? S šentlovrenškim kaplanom sva se menila, da bi šli tja gostovat."

"Ne vem. Časa nimam."

"Menda se ne boš v smuk spustil? Take sile ti vendar ni, kaj?"

"Gospod — gospod kaplan! Nekaj — posebnega — bi rad z vami govoril; toda smejali se mi boste."

"Če je kaj pametnega, zakaj bi se smejal? Da pa Tevž; ne bo kozlov uganjal, bi dejal. Torej le kar povej!"

"Vete — vete — oženiti se mislim."

"Hahaha! To je zares nekaj posebnega. Ali ti je pomoči prišlo na misel?"

"Ne. Ze dalj časa imam to v mislih in oče me tudi nagovarjajo."

"Res, treba vam je gospodinje in nihče se ne bo čutil, če malo pohitiš. Ali že imaš nevesto?"

"Nevesto? Nak, nimam je še. Na piki pa jo že imam; če bi jo le dobil!"

"Dvornikov Tevž dobi vsako. Katero pa misliš?"

"Zvonikovo starejšo."

"Marto? Dobro si izbral. Oče mi je pravil, da je bila včeraj tu. Ali si kaj govoril z njo?"

"O tem niti besedice. Včeraj bi se tudi ne bilo spodobilo — in upam si tudi ne prav..."

"Kako da ne? Nas eden naj bi sicer v takih rečeh nič ne svetoval in ti tudi nočem nič svetovati. Po mojem pa si izvrstno izbral. Gospod župnik pravijo, da je najbolj pridno dekle v fari. Delavna in gospodinjska je tudi."

"To že. Ljudje pa pravijo, da je malo prevzetna in da nobenega v našem kraju ne mara."

"Babababa! Prevzetna pa že ne. Dekliška je in se ne reži kar vsakemu hlačniku."

"To mi je na njej posebno po volji. Bojim s pa le, da se ji bo za malo zdelo in se ne bo marala močiti k nam v hribe. Tako nekaj imenitnega ima na sebi."

"Kolikor vem, so imeli na Primorskem res bolj imeniten dom. Brez dolgov so menda tudi tukaj, toda bogatije ni pri hiši. Zato sme biti kar zadovoljna, ako postane Dvornica. S seboj ne bo bogve kaj prinesla."

"Vsa rdeča je stala pred njim in trepetala. Sele čez nekaj časa je potihoma vprašala:

"Ali si včeraj prišel na to misel, ker... ker —?"

"Ne. Ze dolgo sem mislil nate, že več tednov, in da ti po pravici povem, v cerkvi sem

"Saj ni treba. Samo njo hočem. Pa pravijo, da pojde k nunam."

"To so prazne marnje, drugače bi gotovo gospod župnik kdaj kaj omenili. Saj je večkrat pri njih!"

"Ali torej mislite, da bi jo smel pobarati?"

"Nič ne mislim. Ampak to veš sam, Tevž: kdor dolgo meri, ta slabo kaj zadene."

"Če tokrat zgrešim, pa sploh ne bom več pomeril," je Tevž po strelsko odgovoril.

"Nikar, Tevž! Takle fant kakor ti se nima kaj bati. Zdaj pa z bogom! In za Mirka boš pri Miklovi Zali," veš!"

Kaplan je skočil čez lesno in jo udril po grabnu navzdol. Tevž pa se je počasi vračal in šel potem pod kopišče kosit. Po kosilu se je sukal okoli hiše in čakal, da pride Marta očeta obiskat. Ko je do dveh ni bilo, je vzel sekuro in šel dol v gozd, tam mimo, kjer je včeraj našel Marto pri očetu, in po strmi stazi na drugi vrh. Ni dolgo hodil in že je videl nekaj belega, kar se je skozi zelenje bleščalo. Skoraj neslišno je stopil bliže, zgedal belo ruto, bel predpasnik — in že je stal pred Zvonikovo Marto, ki je klečala pod češminovim grmom in obirala nežne, dehteče cvetove v svojo kanglo.

"Dober dan, Marta!" je pozdravil. "Pridna si."

Planila je pokonci, zardela in rekla:

"Tevž! Bog daj! Kam pa greš?"

"Nikamor. Prav za prav: tebe iskat. Zaradi očeta sem prišel."

"Ali jim je huje? Bog ne daj!"

"Ne. Jim je že bolje. So že pokonci in mulijo svojo pipico."

"Hvala Bogu!"

Pomolčala sta. Nekajkrat je Tevž požrl, potem se je krepko odhrknil in dejal:

"Marta, nekaj bi te rad vprašal, če mi ne boš zamerila."

"Zamerila?" se je zdrznila napol prestrašena, napol radovedna. "Kar vprašaj!"

"Ali je res, kakor ljudje pravijo, da pojdeš v samostan?"

"V samostan? Za to bi morala imeti poklic. Moj Bog, ljudje pač vse mogoče govorijo. Meni ta misel nikoli ni prišla."

"Potlej — potlej — mi ne zameri, če ti odkritosrčno povem! Glej, pri nas doma je tako, da moram na ženitev misliti. Rad bi pridno, zanesljivo ženo. Tako, kakor si ti. Zato te baram, Marta, če bi me hotela."

Vsa rdeča je stala pred njim in trepetala. Sele čez nekaj časa je potihoma vprašala:

"Ali si včeraj prišel na to misel, ker... ker —?"

"Ne. Ze dolgo sem mislil nate, že več tednov, in da ti po pravici povem, v cerkvi sem

molil, naj bi naju Bog združil, če je taka njegova volja."

S svojimi velikimi črnimi očmi je dekle goreče pogledalo lepega, mladega moža.

"Napol tuja sem še tu in bogve, če bom dobra dovolj zate," je rekla.

"Jaz pa sem se zmirom bal, da ti jaz ne bom dober dovolj."

"Izgubili smo precej in bogatije ni pri nas. Za naju z Mojčko ne bo bogve kaj ostalo. Doda ne bo velika."

"Niti dinarja ti ni treba. Nikoli si nisem želel bogastva. Pridno ženo bi rad, da bi bil srečen z njo."

"Ko bi te le mogla osrečiti!"

"Ti moreš, ti edina in nobena druga na svetu ne."

"O ljubi Bog!"

Ko je oklevala, jo je vprašal: "Ali sem ti zoprni, ali pa imaš kaj drugega proti meni? Povej mi odkrito!"

"Oh ne!" mu je zardila. "Saj si ne bi mogla želeli boljšega moža. Če ti naj po pravici povem, tudi jaz sem že mislila nate in ne le enkrat."

"Potem pa reci: da! Kajne, Marta? Prisrčno te prosim."

"Zaradi mene: da!" je zasepetala, "toda poprej moram še očeta vprašati. Oče bojo odločili."

"Seveda morava očeta vprašati! Ali smem priti jutri k vam dol, da jih poprosim za tebe?"

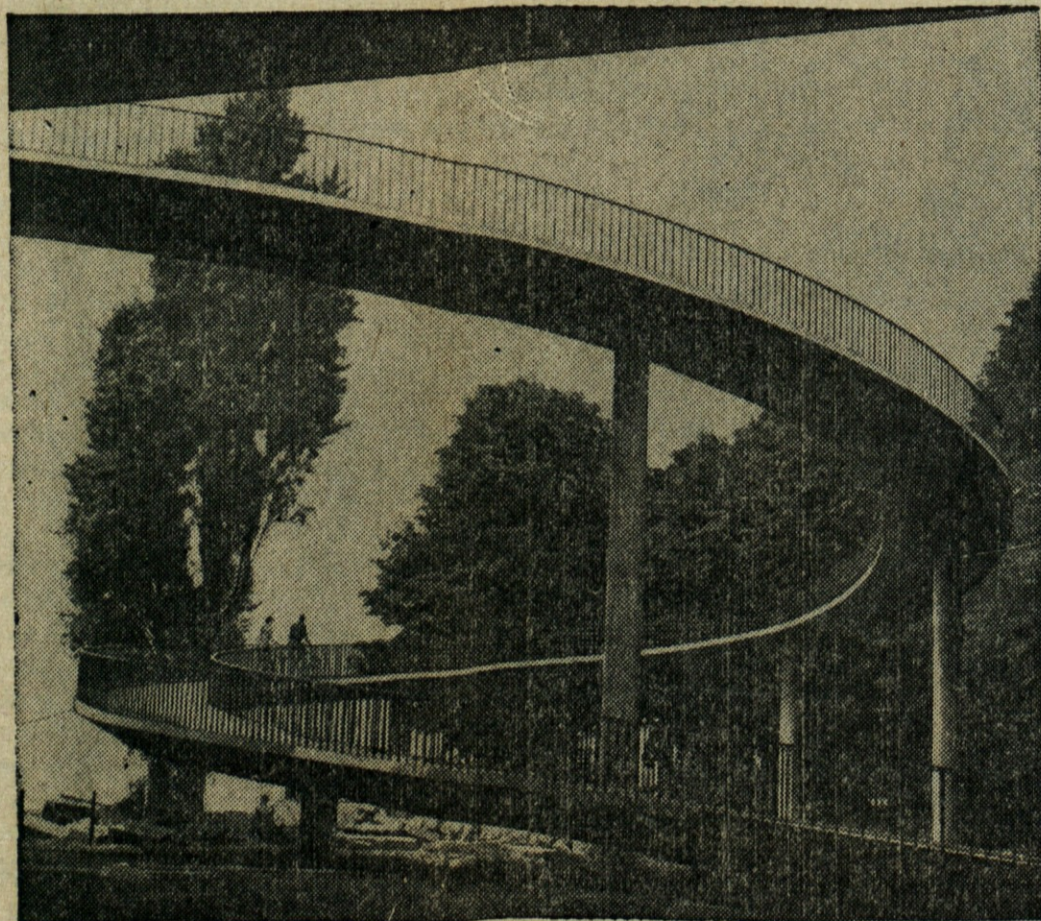
"Ne še. Najprej moram sama govoriti z njimi."

"Kakor hočeš. Kdaj pa smem priti po odgovor?"

"Morda moreš v nedeljo dopoldne mimo nas? Tedaj ti povem, kaj so rekli."

KNJIGA ALI DEKLE? — Dekle se je vsedlo na stol v Tuilerijskih vrtovih v Parizu in se zatoplo v knjigo. Moška, ki sta se ustavila pri njej, sta nemara bolj zatopljena v dekleta kot v njegovo knjigo, čeprav trenutno posvečata pažnjo knjigi.

SLOŽEN DOHOD — Za pešce in kolesarje so zgradili v bližini Duesseldorfa na Nemškem takle vijugast složen dohod na most preko Rena iz nizko ležeče doline.

"Prav. Po večernicah pridem."

"Kajne, prej pa ne boš nikomur kaj povedal? Prosim te."

"Nikomur. Še besedice ne. Vse hočem storiti, kar želiš."

Zopet ga je objela s svojimi toplimi, globokimi očmi.

"Torej, Marta, tvojo besedo imam za gotovo, kajne?" je še enkrat vprašal.

"Da, da, moja besedo imaš," je odločno zardila, "in tudi to je gotovo, da je nobenemu drugemu več ne dam."

"Marta, ne morem — ne morem ti dopovedati, kako veselje si mi napravila! Ko bi mi danes kdo milijone dinarjev položil sem in ti bi bila zraven teh in jaz naj bi izbiral, niti pogledal bi ne milijonov, po tvoji roki bi segel, ljubo dekle! Tako lepega dne kakor je današnji še nisem doživel."

Srečno se je smehljala zase. Čez nekaj časa je dejala:

"Zdaj moram domov, Tevž."

"Ne, ne! Ti ostani!" je hitel.

"Ze vem, kaj misliš. Saj grem. Kar sva si imela danes povedati, to sva si povedala. Saj bova imela pozneje časa dovolj, da se namarnjeva. Zbogom in Bog ti platj tisočkrat!"

Naglo se je obrnil in izginil po bregu. Dokler je mogla, je gledala za njim. Potem je vzela kanglo in se napotila tudi sama domov; kajti za delo ji ni bilo več. Zdaj ji je legla na obraz zamišljena resnoba, zdaj zopet smehljaj blažene sreče.

Naslednji dnevi so se vlekli za Tevža kakor dolg mesec. V nedeljo ni mogel k prvi maši, k drugi pa je prišel že zgodaj

v cerkev. Ozrl se je po ženskih klopih, toda tega ni našel, kar je iskal. Tedajci pa je nekaj zasumelo mimo njena; Zvonikovi dve, Marta in Mojčka, sta šli po sredi gor k prvim klopi.

Marta velika in mirna, Mojčka še napol otroška in živa.

Mladi Dvornik se je moral skoraj siliti, da ni predolgo gledal za dekletoma, posebno za

Marto; kajti lepše je ni bilo v cerkvi od nje. Sele ko je stopil kaplan na prižnico in jel evangelij brati, se je zbral. Bila je danes šesta nedelja po binkošti in pridigar je govoril o blagoslovu božjem. Tevža je prijel najbolj tisti del pridige, ki je razlagal, kakšnega pomena je blagoslov božji za družine.

(Dalje prihodnjič.)

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1033 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd

Pokličite podnevi ali ponoči

Henderson 1-2088 KEnmore 1.6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

Za
vaš
pomembni
dan!

Drage neveste!

Ena pomembnih predpriprav za najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in oglejte si najnovejše, pravkar dosepele vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih podstavkov, vžigalic, na katerih je natisnato Vaše in njegovo ime.

Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

HE 1-0628

PO KONČANI NALOGI — Modna hiša sester Fontana v Rimu je poslala v New York šest deklet, da bi razkazovale tam najnovejše italijanske modne stvaritve. Na sliki jih vidimo, ko se po opravljeni nalogi odpravljajo z letalom domov.

NAJLAŽJE — Desetletni Richard Bregan ni maral hoditi peš za kosilnico, tako se je spravil na otroški voziček, na katerega je dal sod za sedež. Kot kaže slika, gre delo kar dobro od rok.

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED—FEMALE

REGISTERED NURSES
ALL SHIFTS OPEN
Salaries commensurate
with experience

Plus differential for shifts
Excellent personnel policies
These are permanent year
round positions

Rooms and apartments
conveniently located
near hospitals

Write, wire, apply or call

Director of Nurses or

Administrator

ST. LUKE'S HOSPITAL

Racine, Wisconsin

MELrose 4-7131

(149)

REGISTERED NURSES

Licensed practical nurses who either have or are willing to obtain Colorado registry. All shifts open. Good starting salaries plus differential for shifts. — Uniform, laundry and meals furnished, two weeks paid vacation, twelve days sick leave per year, six holidays per year. Maintenance available, if so desired. Also DIETICIAN A.D.A., opening in Fall. 65 bed hospital in a friendly and growing community.

Wire or write

Director of Nurses or Administrator
SOUTHWEST MEMORIAL
HOSPITAL

Dept. D Cortez, Colorado

(150)

CHICAGO, ILL.

STIGMATINE FATHERS AND BROTHERS

THINK: Not just your own future — but the FUTURE of other souls might depend on what you do NOW;

SERVE: Christ's crusade for souls as a STIGMATINE Priest or Brother — dedicated to the Five Wounds of our Lord.

GET complete information about Stigmatine activities • Apostolate of youth • Retreats Parishes • Teaching • Voluntary foreign missions.

Write for literature to Dept. H. C.

CONTACT: Rev. Robert Keniston, C.P.S.

Stigmatine Fathers

302 Maple Street

Springfield, Mass.

(149)

THE OBLATES OF ST. JOSEPH

Consecrated Women

In the World

Living the Life of Total Dedi-

cation, According to the Prin-

ciples of St. Francis de Sales

Planned Particularly for

Nurses

HEADQUARTERS AT MARYDAWN, PITTSFORD, VERMONT

School Teachers

Business Women

Professional Women

A Potential Secular Institute

Offering Both Resident and

Non-Resident Membership

Approved by

THE MOST REV. ROBERT F. JOYCE, D.D.

Bishop of Burlington

INQUIRE OF: REV. JOHN A. LYNCH, Director

Write for Literature, Dept. P.

P. O. BOX 123

PITTSFORD, VERMONT

(159)